

Ἔως οὗτο ἡ ἀντιπολίτευσις ἔγεινε κυβέρνησις, ἡ δὲ κυβέρνησις ἀντιπολίτευσις. Ὁ κύριος Κουμουνοῦρος μετωνομάσθη κύριος Τρικούπης καὶ ὁ κύριος Τρικούπης μετωνομάσθη κύριος Κουμουνοῦρος. Τῆς ἐθνοσωτηρίου μεταβολῆς προηγήθη ἡ ὀνομασθεῖσα Κἀθοδος Μεσσηνίων. Ἐπρόκειτο νὰ ἀπαρτίσωσιν οὗτοι τὴν ἐν σχεδίῳ ναυαγήσασαν Ἄνω Βουλὴν, ἣτις ἔμελλε νὰ συνεδριάξῃ εἰς τὰ θεωρεῖα τοῦ λαοῦ. Τὸ γεγονός ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς ἄρθρον τοῦ «Μὴ Χάνεσαι» ὑπὸ τὸν τίτλον αἱ δύο Βουλαι.

ὑπὸ τῆς νέας κυβερνήσεως ἐπροικοδοτήθημεν τὴν μονοετῆ θητείαν, ἣν εἶθε νὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ ἐξάμηνος, τὸ περὶ ὁδοποιίας τῶν εἰκοσιν Ἑκατομμυρίων, τὰς συμβάσεις τῶν σιδηροδρόμων καὶ τὸν περὶ διαφορικῶν τελῶν νόμον, μεταφύθμισις τινὰς τῶν Ταχυδρομείων, φροντίδας περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδύσεως καὶ τὴν ἐξάπλωσιν πανταχοῦ τοῦ Κράτους τῆς Γυμναστικῆς.

Ἐπεκροτήσαμεν εἰς τὰς πράξεις αὐτάς, ὡς ἀντικείμενον ἐχούσας τὴν ὕλικὴν καὶ πραγματικὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου. Ἐν τῷ αἰγυπτιακῷ ζητήματι προσηνέχθη ἐπίσης θαρραλέως, γενναίως καὶ φιλανθρώπως. Ἡ πρὸς τὴν Ἀγγλίαν εὐλογος κλίσις τοῦ κ. Τρικούπη ἐξεδηλώθη μετ' ἐμφάσεως. Τὴν κλίσιν ταύτην συνεμερίσθη ἐν γένει ἡ πλειοψηφία τοῦ ἔθνους. Ὁ Ἀραμπῆς ὑπελήφθη ἐξ ἀρχῆς ὡς τυχοδιώκτης· ἂν καὶ δὲν ἔλειψαν οἱ ἰδεολόγοι καὶ ἐνταῦθα νὰ τὸν ἀποθεώσουν. Ἀλλὰ ἡ λύσις τῆς Ἰλαροτραγωδίας ἠνάγκασε καὶ τοὺς τελευταίους νὰ φαιδρύνωσι τὰς τραγικὰς φυσιογνωμίας των μετὰ τὴν κατάστασιν τοῦ Ἐλευθερωτοῦ.

Σχεδὸν ὡς ἐπεισόδιον τῆς Αἰγυπτιακῆς Ἰλαροτραγωδίας ἐξεβράχθη ὁ μεθοριακὸς πόλεμος. Ὡς ὅταν ἀναφλέγωνται σταγόνες πετρελαίου, παίρνουν φωτιὰ ἀμέσως τὰ ἐφ' ὧν ἐχύθησαν ὑφάσματα, οὕτω εἶχα με πᾶρει φωτιὰ μετὰ τὴν πρώτην διαταχθεῖσαν ἐντεῦθεν πυροβολαρχίαν νὰ σπεύσῃ εἰς τὰ συν-

ορα. Εὐτυχῶς ὁ πόλεμος περιωρίσθη ἐπὶ τῶν τηλεγραφημάτων, τῶν ἐπιστολῶν, τῶν ἐφημερίδων, τῆς ἀντιλήψεως τοῦ ἐκ Ῥαψάνης βουλευτοῦ κ. Ζαφειριάδου, τῶν γελοιογραφιῶν τοῦ Ἀσμοδαίου, μιᾶς νεκραναστάσεως ἐνὸς λοχίου τοῦ ἰππικοῦ καὶ τῶν ἐξαγριωθειῶν τριχῶν ἐκ τοῦ μύστακος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κ. Τρικούπη. Τὸ τέλος ὡς γλύκισμα τοῦπολέμου αὐτοῦ ἦτο ἡ ἀνάρτησις παρασήμερον Ὀσμάνι ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

Ὁ ἐσωτερικὸς πόλεμος δὲν διέφερε πολὺ τοῦ ἐξωτερικοῦ πολέμου. Δύο ἢ τρεῖς ἐξεταστικαὶ ἐπιτροπαί, μία ἐπὶ τῶν Βελενδζικῶν, ἄλλη ἐπὶ τοῦ κτήματος Ἀδαμῶν, καὶ τρίτη — συλλεθθεῖσα μόνον, ἀλλ' ἐκτρωθεῖσα — περὶ τοῦ βίου καὶ πολιτείας τοῦ κυρίου Τρικούπη, μία ἐκ τίλιου, φασκομηλιάς, λινοσπόρου καὶ Φιλαρέτου ἐκφράσις ἀποδοκιμασίας, ὀλίγα βαστάτῃ με καὶ θὰ τὸν σκοτώσω μεταξύ Βουδούρη καὶ Κώστα Κουμουνοῦρου, μεταξύ Ψύλλα καὶ Δημητρακάκη, ἀψιμχία τις μεταξύ τοῦ τελευταίου καὶ τοῦ Μανδάλου, ἐκκένωσις δύο μεγάλων λεβήτων τοῦ Λεδιάθαν, μεστῶν κοχλαζουσῶν ἀτιμωτικῶν ὑβρεων, ἐπὶ τῶν κεφαλῶν συμπολιτευμένων καὶ ἀντιπολιτευομένων, αὐτὰς τὰς ἀπωλείας ἐσημείωσαν τὰ ἐκ τοῦ θεάτρου τοῦ πολέμου δελτία τῶν ἀντιμαχομένων. Οἱ δὲ φουστανελλοφόροι, βελενδζοφόροι καὶ κλωστομύστακες· ἔνορκοι ἐπὶ τῆς Δίκης Βελενδζα ἀπένειμαν διὰ τῆς ἐτυμηγορίας των στέφανον δάφνης καὶ τιμῆς εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ἀντιπάλους.

Οἱ νικηταὶ τῆς πρώτης Συνόδου μετεβλήθησαν εἰς Οὐννοὺς καὶ Ὀστρογότθους κατὰ τὴν δευτέραν Σύνοδον. Οὐαί, εἶπον, τοῖς ἡττηθεῖσι! Ἡττηθέντες δὲν ἦσαν οἱ κουμουνοδουρικοὶ, ἀλλὰ σύμπαν τὸ ἔθνος. Καὶ ἐκ τοῦ ἔθνους πάλιν ὄχι αἱ εὐημεροῦσαι τάξεις, ἀλλ' ἡ μεσαία καὶ ἡ κατωτέρα. Τὰ λάφυρα ὀνομάσθησαν φόροι καὶ τῆς ἀπογυμνώσεως ἀπόπειρα ἐγένετο διὰ νομοθετικῆς ὁδοῦ. Ὁ κ. Καλλιγιᾶς ἐπεθύμησε νὰ ἴδῃ τοὺς

Η ΕΣΠΕΡΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ

(Σημειώσεις ἐπαρχιώτου φοιτητοῦ)

Ἐξω ὁ κόσμος ὅλος κινεῖται ἀνά τὰς ὁδοὺς, συρίζει, θορυβοῖ καὶ ἀγοράζει ἀθύρματα καὶ ζαχαρωτά.

Ἄλλ' ἡ ὀχλοβοὴ δὲν φθάνει μέχρι τοῦ μικροῦ μου δωματίου· εἶνε τόσο μακρὰν ἡ ὁδὸς Ἑρμού ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Καποδιστρίου... ὅσον ὁ Ἑρμῆς ἀπὸ τὸν Καποδίστριαν.

Μόνον τὰ παιδιά τῆς γειτονίας ἐνίσταται μοὶ ἀποστέλλουσι δξύν τινα λαρυγγισμὸν αὐλοῦ ἢ κρότον καψυλλίου μέσφ τῶν mora solvendi καὶ culpa in concreto τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντος Ἀστικοῦ Δικαίου.

Μὴ ὑποθέσητε ὅτι εἶμαι ὑποχονδριακὸς ἢ ἐρωτευμένος μένων οὕτω κατάκλειστος ἐν τῷ κιτρίνῳ δωματίῳ μου, οὐδ' ὅτι εἶμαι σοφὸς νομομαθῆς διότι ἐγκύπτω ἐπὶ τῶν σελίδων τοῦ Ἑνοχικοῦ Δικαίου ἐνῶ ὅλοι διατρέχουσι τὰς ὁδοὺς καὶ τὰ καταστήματα. Εἶμαι ἀπλοῦστατα τελειόφοιτος τῆς Νομικῆς. Καὶ ἐκτὸς τοῦ τίτλου τούτου, ὅσπιν ἰσχύοναμει με πύτλον ὑποδίκου ἐν προφυλακίσει, ἔχω τόσας ἡμέρας νὰ λάβω συστημένην ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ πατρός μου! τοῦτο δὲν εἶνε λόγος ν' ἀνησυχῶ περὶ τῆς ὑγείας τῆς οἰκογενείας μου· ὄχι—

ἀπλῆν ἐπιστολὴν ἔλαβον χθὲς πλήρη εὐχῶν διὰ τὸ νέον ἔτος, ἀλλὰ βλέπετε αἱ ἐπὶ συστάσει ἐπιστολαὶ περιέχουσι ἐκτὸς τῶν εὐχῶν καὶ τῶν οἰκογενειακῶν ἀσπασμῶν καὶ μερικὰς χρωμολιθογραφικὰς εἰκόνας τοῦ μακαρίτου Γεωργίου Σταύρου, ὧν ἔχω τόσον ἀνάγκην. Δὲν θὰ μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ δανεισθῶ παρὰ τοῦ ξενοδόχου μου ἐπὶ ἐγγυήσει τῶν ἐκ τῆς ἐξασκήσεως τῆς δικηγορικῆς ἀπολαυῶν μου, ἀλλ' ὁ ξενοδόχος μου γνωρίζει τόσον ὀλίγην ἀριθμητικὴν, ὥστε δὲν εἶνε παράδοξον ἐν τῇ ἐκκαθαρίσει τοῦ λογαριασμοῦ κατὰ τὴν ἰδικὴν του μέθοδον τοῦ τόκου νὰ μοὶ εἴπῃ ὅτι τὸ κεφάλαιον μετὰ τὸ μικρότερον ἐπιτόκιον διπλασιάζεται μετὰ παρέλευσιν δύο ἐτῶν.

Καὶ ὅμως ἤθελα χρήματα σήμερον. Ὅχι διὰ νὰ κάμω δῶρα· αἱ γειτόνισσαί μου εἶνε τόσο ὑπερήφανοι ὥστε καμμία δὲν ἐγύρισε ποτὲ νὰ με ἰδῇ· οὔτε διὰ ν' ἀγοράσω τι εἰς τὸν ἑαυτὸν μου· ἔχω ἀνάγκην τόσων πραγμάτων — τί ν' ἀγοράσω πρῶτον; Ἦθελα μόνον νὰ παίξω τὴν τύχην μου ἀπόψε. Μίαν μόνην ἡμέραν τοῦ ἔτους γίνομαι χαρτοπαίκτης — εὐτυχῶς τὴν τελευταίαν. Καὶ φέτος μόνον νὰ παραβῶ τὴν συνήθειάν μου; Ἐνῶ φέτος ἴσα ἴσα θὰ ἐμάνθων ἀπὸ τὸν ῥῆγα ἢ τὸν ἄσσον πῶς θὰ ὑπάγω εἰς τὰς διδαστορικὰς μου ἐξετάσεις;

...Εἶνε ἀδύνατον πλεόν νὰ μελετήσω. Τὰ στοιχεῖα χορεύουσιν ἐπὶ τῶν σελίδων τοῦ βιβλίου μου, συμμειγνυνται, χωρὶς ζονται, ποικίλλονται κατὰ σχήματα καὶ λαμβάνουσι μορφὰ-παίγνοχαρτων.

ὕπνους του γυμνούς. Ἴσως διότι οὕτω πως θ' ἀπεγυμνοῦντο καὶ αἱ ὑπὸ κού. Ἦδη ἀπὸ τῆς δειλίας ἦν ἐπεδείξαντο οἱ νικηταὶ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀποδοκιμασίας καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν πολιτικὴν τοῦ ὑπουργείου τῆς 30ῆς Μαρτίου, καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑποβολὴν τοῦ κατηγορητηρίου, εἶτα δὲ ἀπὸ τῆς ἀρχομένης νὰ σχηματίζεται πεπονηθεὶς ὅτι ἐν τῇ διοικήσει οἱ τρικουπικοὶ κυβερνωσὶ κομμουνδικῶς, οἱ κομμουνδικοὶ τρικουπικῶς, καὶ τῆς ἀναμνήσεως οἰκονομικῶν ἐπιχειρήσεων ἐξ ὧν οἱ φίλοι διὰ τῆς κυβερνητικῆς ἀρωγῆς ἐκέρδισαν ἑκατομμύρια, ὁ ὑπὲρ τῆς νέας κυβερνήσεως ἐνθουσιασμός τοῦ κοινοῦ κατέβη πολλοὺς βαθμοὺς κάτω ἐν τῷ θερμομέτρῳ τῆς κοινῆς γνώμης. Ἄλλ' ὅταν ἐν τῇ νέᾳ Συνόδῳ ἡ ὑποκρισία ἐρρίψεν τὸ προσωπεῖον καὶ ἐφάνησαν οἱ χυδαῖοτεροι τῶν πολιτευτῶν, ἀμα δὲ καὶ οἱ ἀσυντότεροι, ζητοῦντες διὰ σκληρᾶς φορολογίας τοῦ πτωχοῦ λαοῦ νὰ κυβερνωσὶ χωρὶς νὰ προσφέρωσιν οὐδὲ τὸ παραμικρὸν ἀντίτιμον τῶν θυσιῶν αὐτῶν, πλὴν τῆς κατεργάριχης ἐκείνης ψευδοδιαδόσεως ὅτι τώρα μᾶς κυβερνωσὶ τίμιοι, ὁ ἐνθουσιασμός ἐμψενίσθη, καὶ ἤρχισεν ὑπὸ τὸ μηδενικὸν νὰ πῆγνυται ὁ πάγος. Ἐπὶ τοιοῦτου ψυχροῦ καὶ ὀλισθηροῦ ἐδάφους ἵσταται τώρα ἡ κυβερνήσις, ἡ πρὸ ὀλίγων ἐτι μῆνῶν ἀπολαμβάνουσα πλειοψηφίαν πενήτηντα ψήφων καὶ τώρα λείχουσα τὴν βράκκαν τοῦ Σερῖφ καὶ τὴν βρακοζώνην τοῦ Σταμούλη, ἵνα τοὺς ἔχη ἰδικούς της.

Ἐποδοθητικῶς μόνον τοὺς εὐνόησε περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἐτους ἡ σοβαρὰ ἀσθένεια τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἀντιπολιτεύσεως Κομμουνδούρου, πρὸς δὲν πάλιν ἡ κοινὴ γνώμη ἐστράφη θερμότερα, ὡς ἀνώτερον τοῦλάχιστον καὶ τῆς ἀλαζονίας καὶ τοῦ ἰησοῦτισμοῦ τοῦ ἀντιπάλου του καὶ ὡς ἀδίκως γενόμενον τοιαύτης ἐπιθέσεως ἀντικείμενον ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἀγῶνα Γρικούπην.

Κοινωνικὰ λεγόμενα ζητήματα εἶχομεν δύο πρώτην σχε-

δὸν φορὰν ἀναφαινόμενα καὶ παρ' ἡμῖν: τὸ ἀγροτικὸν καὶ τὸ τῶν ἀπεργῶν.

Τὸ πρῶτον, μακρὰν τῆς πρωτευούσης, εἰς τὰ βορειότερα ἄκρα τοῦ Βασιλείου, ἐν συγκεκριμέναις περιστάσεσι τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων καὶ ἐντὸς τεχνιτῆς ἀτμοσφαιρας ἦν ἐδημιούργησεν ἐκλογικὴ μονομαχία. Τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα, ὅφ' ἦν μορφήν εἶχε γεννηθῆ, μεμονωμένης ἐπιθέσεως καθ' ὠρισμένων ἰδιοκτησιῶν καὶ ἰδιοκτητῶν, φυσικὸν ἦτο νὰ ἀρρωστήσῃ πρὶν ἢ ἀνακτῆσθαι δυνάμεις καὶ ἀποβῆ γέον ζήτημα τῆς ἡμέρας. Ἦδη μάλιστα θεωρεῖται τεθαμμένον διὰ παντός. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἀργὰ ἡ ὀλιγώγρα δὲν θὰ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς καθολικὸν ἀγροτικὸν ζήτημα, ὅταν ἐξεγερθῶσιν ἐκ τῆς ἀποκτηνώσεως οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοί, οἱ βεβουθισμένοι μακαρίως ἐν πνευματικῇ δουλείᾳ. Καὶ τότε ἡ πρώτη κραυγὴ δὲν θὰ ἐκραγῆ ἐν Ἄρτη, οὔτε ἐν Ζάρκῳ, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ Ἀττικῇ ἦν περιέζωσαν οἱ μεγάλοι γαιοκτήμονες, δι' ὑπερθεματίσεως τῶν γαιῶν ἢ ἐξαγορᾶς κτημάτων τῶν ὀποιῶν οἱ ἰδιοκτῆται εὕρισκοντο ἐν στενοχωρίαις

Σπουδαιότητα ἀληθινὴν διὰ τὴν κοινωνικὴν πρόδοον εἶχε τὸ ἐργατικὸν ζήτημα, παρασταθὲν ὑπὸ τὴν βιαίαν ὄψιν τῆς ἀπεργίας καὶ κερδίσαν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν ἀγῶνα. Πρὸ πολλοῦ διὰ τὴν κτηνώδη ἔλλειψιν συγκοινωνίας τῶν ἐπαρχιῶν μετὰ τῆς πρωτευούσης καὶ τὴν κάθοδον τῶν ὁμογενῶν δι' ὧν ἐσχηματίσθη τάξις πλουτοκρατικῆ, ἥτις φυσικῶς τῷ λόγῳ διὰ τῆς ἐντάσεως τῆς ζητήσεως, ὑφόνει ὅλας τὰς τιμὰς τῶν ἐμπορευμάτων, καὶ ἔνεκα τῆς ταχέως βαινούσης αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ, ὁ βίος τῆς πρωτευούσης ἐγένεν ἀπελπιστικῶς ἀκοιθῆς, αἱ δὲ ἐργατικαὶ τάξεις σκληρῶς ἐπένοντο. Ἀφοῦ δὲ οὐδεμίαν πρόνοιαν, οὔτε κυβερνητικὴν οὔτε νομοθετικὴν ἐλήφθη ὑπὲρ αὐτῶν, οἱ ἐργατικοὶ πληθυσμοί, ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος τῆς αὐτοσυντηρησίας ὠθούμενοι, προσέβησαν εἰς ἀπεργίας καὶ διὰ τοῦ ἐντόνου αὐτοῦ μέσου ἐβελτίωσαν κάπως τὴν θέσιν

Ἀπόφασις! Ἡρέπει νὰ δανεισθῶ παρὰ τοῦ ξενοδόχου μου 25 φράγκα.

* *

Ἦτο σχεδὸν νύξ ὅτ' ἐξῆλθον. Ἡ κίνησις ἐξηκολούθει ἀνὰ τὰς ὁδοὺς μεθ' ὅλον τὸ δριμύ ψῦχος. Οἰκογένεια κρατοῦσαι δέματα καὶ παιγνίδια, ὑπηρετᾶται ζαχαροπλαστείων μεταφέροντες δίσκους γλυκισμάτων, παιδιὰ ἐμπορικῶν διανεμόντα ἀνὰ τὰς θύρας ἐντὸς καλῶν τὰ ἀγορασθέντα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πράγματα...

Ἦμην πρὸ τῆς θύρας τοῦ μικροῦ ξενοδοχείου μου. Τὸ σχέδιόν μου ἦτο κατεστρωμένον: Ἀφοῦ γευματίσω, ἐνῶ θὰ γράφω εἰς τὸ βιβλίον τοῦ κύρ-Γιάννη τὴν ὀφειλὴν τοῦ γεύματός μου, νὰ ζητήσω καὶ τὸ δάνειον.

Ἀφῆνης μία χεὶρ ἐτέθη φιλικῶς ἐπὶ τοῦ ὤμου μου:

— Ἀριστείδη! τί γίνεσαι ἀδελφέ; Ἐχάθηκες ἀπὸ τὸν κόσμον!.. Καὶ ἦτον ὁ Κωστής, ὁ καλλίτερος φίλος μου, παλαιὸς συμμαθητῆς μου, τώρα ὑπάλληλος τραπέζης με 300 φρ. τὸν μῆνα καὶ ἀκόμη μεμνηστευμένος. Ἀντί ν' ἀπαντήσω εἰς τὴν ἐρώτησίν του ἐσφιγξά μόνον τὴν χεῖρά του ἐγκαρδίως, καὶ ἐκείνος, ζωηρός, περιχαρῆς ὡς πάντοτε, ἐξηκολούθησε:

— Τώρα δὲν μου φεύγεις δά; Μὴ μου πῆς πῶς ἔχεις δουλειά, ξεύρω πῶς πῆγαινες νὰ φᾶς... Αἱ ἐγὼ λοιπὸν σὲ παίρνω καὶ ἄς ζημιώσω καὶ τὸν ξενοδόχον σου. Πᾶμε νὰ φάμε μαζῆ.

— Εὐχαρίστως — μὰ ξεύρεις ἤθελα νὰ τὸν ἰδῶ τὸν ξενοδόχον μου ἀπόψε...

— Καὶ γιατί; τὸν ἐπεθύμησες τόσο;

— Ὅχι ἀδελφέ! ἀλλὰ μοῦ χρειάζονται καμμιά εἰκοσιπενταριά φράγκα γιὰ τὴν πασσέτα τὴν ἀποψινὴ καὶ ὁ κύρ Γιάννης εἶνε ὁ τραπεζίτης μου.

— Ὅσο γιὰ 25 φράγκα δὰ γίνομαι κ' ἐγὼ τραπεζίτης σου. Ἐλα πᾶμε!

Δὲν εἶχα λόγον ν' ἀρνηθῶ πλέον. Ὁ Κωστής εἶνε πάντοτε περὶφηρος σύντροφος καὶ δὲν εἶχον ἀμφιβολίαν ὅτι θὰ διεσκέδαζα μαζῆ του.

— Καὶ ποῦ λές νὰ πᾶμε;

— Ὅπου θές: πᾶμε ἔς τῆς Ἀττικῆς...

Τὸ γεῦμά μας ἦτο ἐμιλητικώτατον. Ὁ Κωστής εἶχε τὸ εὐθυμον μέρος: ἐγὼ τὸ τραγικόν: ἐκεῖνος μοι ἔλεγε περὶ τῆς μνηστῆς του, τοῦ μέλλοντος γάμου του, τῶν σχεδίων τοῦ νοικοκυριοῦ του, ἐγὼ ἀντέτασσον τὴν πλῆξιν τῆς μελέτης καὶ τὴν ἔλλειψιν συστημένης ἐπιστολῆς.

Ἐνῶ ἐτρέγωμεν τὰ *mandarines* ὁ Κωστής ἐξήγαγε τὸ ὠρολόγιόν του:

— Ἐπτὰ καὶ πέντε!

— Καὶ γιὰ ποῦ εἶσαι ἀπόψε σύ;

— Καὶ ῥωτᾶς; θὰ πάγω ἔς τῆς Ἐλένης.

— Καλότυχος ἐσύ...

— Καὶ τάχα δὲν ἔρχεσαι καὶ σὺ μαζῆ μου ἀν θέλης.

Ἡ ἰδέα ἦτο λαμπρά, ἀλλὰ πῶς νὰ ὑπάγω οὕτω ἀπρόσ-

των. Ἡ σημαία τῶν ἀπεργιῶν ἤρθη πρῶτον ἐκ τῶν τυπογραφείων, στεφανωθείσα ὑπὸ πλήρους νίκης, τὴν ἠκολούθησαν οἱ ῥαπτεργάται, ἐπιβαλόντες καὶ αὐτοὶ τοὺς ὄρους των, κατόπιν οἱ ὑποδηματοποιοί, δι' οὓς ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε σκληρότερος, οὐχ' ἤττον ἀπέβη ὑπὲρ αὐτῶν ἕνεκα δὲ τοῦ νομισματικοῦ συστήματος ἐζήτησε βελτίωσιν ὄρων πληρωμῆς καὶ ὄλων τῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων τοῦ Πειραιῶς ὁ ἐργατικὸς πλῆθυσμός. Τὴν ἐργατικὴν αὐτὴν κίνησιν οὐδεὶς πολιτευόμενος ἀνέλαβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν του. Κατὰ συνέπειαν, ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς ἐτέθη ὁ ἐnthουσιαστῆς παντός κοινωνικοῦ καλοῦ **Ἀριστείδης Οἰκονόμου**, ὁ μόνος ἀφ' ἧς ὑπάρχει βουλή πατάξας τόσον θαρραλέως, ὅχι τὴν ὄφρυν, — ἀλλὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ κεφαλαίου. Τὴν ἐργατικὴν κίνησιν ὑπεβόησεν ἐφ' ὅσον ἠδυνήθη καὶ τὸ **Μὴ Χάνεσαι**, ἐν τισὶ μάλιστα λαβὼν τὴν πρωτοβουλίαν.

Ἡ ἐφημερίς ἡμῶν ἐπίσης ἔρριψε τὸ ζήτημα τῶν φυλακῶν εἰς τὸ μέσον, συγκινήσασα καὶ τοὺς ἀδιαφοροτέρους διὰ τῆς πιστῆς ἀντιγραφῆς τῆς κολασμένης αὐτῶν καταστάσεως. Εὐτυχῶς οἱ λόγοι τῆς δὲν ἔμειναν ἄνευ ἀποτελέσματος. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης μετεκαλέσατο διοργανωτὴν τῶν φυλακῶν Βέλγον, καὶ ἤδη νομιζόμεν ὅτι ὑπάρχει ἔτοιμον νομοσχέδιον ῥιζικῆς ἀναδιοργανώσεως τῶν φυλακῶν.

Καὶ τὸ ζήτημα τῶν δημοτικῶν σχολείων ἀνεκινήθη, ἀλλ' ἄνευ οὐδενὸς ἀποτελέσματος μέχρι τοῦδε.

Τὸ ἀποδημῆσαν ἔτος ἐφάνη γόνιμον εἰς ἐγκαίνια δημοσίων ἔργων. Ὅχι δὲ μόνον εἰς ἐγκαίνια, ἀλλὰ καὶ εἰς ἑναρξίν τῶν πρώτων ἐργασιῶν. Τὸ σπουδαιότερον ἐξ αὐτῶν βεβαίως εἶναι ὁ σιδηρόδρομος Πειραιῶς—Πατρῶν μετ' αὐτὸν οἱ θεσσαλικοὶ σιδηρόδρομοι, εἴτα ἡ τομὴ τοῦ Ἰσθμοῦ, εἴτα ὁ λιμὴν τῶν Πατρῶν καὶ τελευταῖος ὁ ἵπποσιδηρόδρομος Ἀθηνῶν. Προηγήθησαν δὲ ἐν τῷ προαπελθόντι ἔτει ἄλλα ἀδελφὰ ἔργα, οἷον ἡ ἀποξήρασις τῆς Κωπαΐδος καὶ συνετελέσθη ὑπὸ τῆς

Πιστωτικῆς, ὁ σιδηρόδρομος Κατακόλου—Πύργου, ὁ ἐγγύσων ἀφθονον ζῶην εἰς τὴν σταφιδοφόρον ἐπαρχίαν τῆς Ἡλείας.

Καὶ ὁ ἐπιστημονικὸς ὀρίζων ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ῥοδίζοντά τινα σημεία. Ἡ κατὰ πρωτοβουλίαν τοῦ κ. Ἀναγνωστάκη συγκρότησις Ἰατροσυνεδρίου ἐστέρθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, πολλῶν ἱατρῶν συνελθόντων ἐπὶ τῷ αὐτῷ καὶ πλειοτέρων ἀνακοινώσεων γενομένων. Ἡ δὲ πρὸ ὀλίγων ἔτι μηνῶν συγκροτηθεῖσα *Ἐταιρία τῆς Ὑγιεινῆς* ἤρξατο ὑπὸ καλλίστων οἰωνῶν καὶ πρώτῃν φοράν ἑλληνικὸν σωματεῖον ἐπεδείξατο τόσον ταχέως σπουδαῖα κοινωνικῆς ὠφελείας ἔργα. Ἡ δὲ κατὰ τμήματα διαίσεις τοῦ Παρρασοῦ, ἐπαγγελλεται νὰ καταστήσῃ τὸν σύλλογον αὐτὸν πυρῆνα ζωηρότερας καὶ παρ' ἡμῖν ἐπιστημονικῆς κινήσεως.

Ἄλλη *Ἐταιρία Ἰππικῆ* μόνον ἀνεφάνη, ἀλλ' οὐδένα ἔτι ἐπέδειξε καρπὸν, πλὴν γελῶν τινων παρωδιῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθίμων. Ἡ δὲ διὰ κηλῶνων ἵππων ἐξευγένισις τῆς ἵππειου φυλῆς ἐναυάγησεν ἀπέναντι τῆς ἀδρανεῖας τῶν ἵπποτρόφων.

Τὰ θεατρικὰ μας ὑπὸ ἐποψίν *εἰσαγωγικῆν* ἦσαν ἀρκετὰ ζωηρά. Καὶ ὁ Ὀλυμπιακὸς καὶ ὁ Φαληρικὸς θίασος διεκρίθησαν, μάλιστα ὁ τελευταῖος. Ἀπόπειραί τινες περὶ ἀναγεννήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου ἐματαιώθησαν. Οὐχ' ἤττον ὁ νέος Ἑλληὴν ἠθοποιὸς κ. **Λεκατοῦσ** ἀπεδείχθη σχεδὸν μάρτυς τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς.

Τὰ ἀνάκτορα εἰσήγαγον εἰς τὰ ἔθιμά των καὶ τὴν κομμωδίαν, τὴν τε γαλλικὴν καὶ τὴν ἑλληνικὴν. Τὴν τελευταίαν ἀντιπροσώπευσεν εὐπρεπῶς ὁ συνάδελφος διεθυντῆς τῆς *Ἐφημερίδος* Κ. Δ. Κορομηλάς μετ' ἡμῶν *Κακὴν Ὠραὴν* του.

Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις ὑπῆρξε καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἕνεκα τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας ἀνώμαλος. Οὐδέποτε τὸ ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα ἔτυχε τιαυτῆς ὑψώσεως. Τὸ φράγκον ἐπληρώνατο ὑπὸ τοῦ ἐμπορίου μετὰ τὰ τελωνειακὰ 1,40 καὶ

κλητος εἰς ξένην οἰκίαν, ξένος ἐγὼ, ἐν τῷ μέσῳ τῆς οἰκογενειακῆς ἐορτῆς.

— "Ἐλα, Ἀριστείδη καὶ μὲνε. Ἡ Ἑλένη ἔχει τόσῃν ἐπιθυμίαν νὰ σὲ γνωρίσῃ. Ὅταν τῆς ὀμιλῶ γιὰ τῆς παλαιῆς μας τρέλλαις τοῦ σχολείου, αἰωνίως μοῦ λέγει καὶ γιατί δὲν τὸν φέρνεις κ' ἐδῶ ;

— Καλὰ κ' ἐγὼ θέλω νὰ τὴν γνωρίσω, ἀλλὰ συλλογίσου ἔτσι χωρὶς νὰ πάγω νὰ τοὺς κάμω ἐπίσκεψιν, νὰ παρουσιασθῶ ἔξαφνα ἀπόψε . . .

— Οὐφ ! μὴ χάνεσαι γι' αὐτό. Ἐγὼ σὲ δικαιολογῶ ὅτι εἶχες μελέτην, ὅτι μένεις αἰωνίως κλεισμένος καὶ ὅτι ἀπόψε σ' ἐπῆρα μαζὴ νὰ περάσης τὴ βραδεία. Δὲν εἶνε ἄνθρωποι τῆς εὐκειῆτας . . .

— Καὶ τὴν τύχη μου πότε θὰ τὴν παίξω ;

— Ἐννοιά σου καὶ θὰ σοῦ μείνῃ καιρός. Πέραν τῶν δέκα δὲν μένω ποτέ, διὰ νὰ μὴν κάμω καὶ τὸν πάππον τῆς Ἑλένης νὰ ξεγρυπνᾷ μαζὴ μας. Πάμε ἐκεῖ ἕως τὰς δέκα καὶ ἔπειτα ἔγεις καιρὸν νὰ παίξῃς καὶ τὴν τύχην σου.

* *

Ποτὲ δὲν θὰ λησμονῆσω τὴν ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἔκαμαν εἰς τῆς Ἑλένης. Βεβαίως τὸ πλεῖστον μέρος θ' ἀπέβλεπε τὸν μέλλοντα γαμβρόν, ἀλλὰ τέλος πάντων εἶχα κ' ἐγὼ τὸ μικρόν μου μερίδιον.

Δὲν εἶνε μεγάλη ἡ οἰκία τοῦ κυρίου Ζήση τοῦ πάππου τῆς Ἑλένης, εἶνε διόροφος καὶ μοναχικὴ, ἀλλ' εἶνε εἰς τόσῳ

καλὴν καὶ ἡσυχον θέσιν, ἔχει ἐξωτερικὸν τόσον ἀσελὲς ἄμα καὶ κομψόν, καὶ ἄμ' ἀνοίγεται ἡ ἐξώθυρα ἀντικρύζει τις εὐθὺς ἀνοστούλιστον κλίμακα καὶ μικρὸν ῥοδόχρουν πρόδομον οἰνοῖ περιχαρῶς ὑποδεχόμενον τοὺς ἐπισκέπτας. Ἐπειτα τὸ ἄρρητον ἐκεῖνο ἄρωμα τῆς οἰκογενείας, ὅπερ ἀναπνέει τις, ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ οἴκου θεωπευτικῶς περιβάλλουσα τὴν ὄψιν μετὰ τὸ ψῦχος τοῦ δρόμου.

Ἡ συμπαθὴς μορφή τῆς Ἑλένης. Ἡ λευκὴ τοῦ πάππου γενεῖας, τῶν δύο μικρῶν ἀδελφῶν τῆς οἱ γέλωτες καὶ τὰ πηδήματα, ὅλα αὐτὰ συννηωμένα μᾶς ὑπεδέχθησαν.

Νὰ σὰς εἰπῶ, ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἔμεινα ὀλίγον συγκεχυμένος διὰ τὴν λαθρεμπορικὴν μου εἰσοδὸν ἔβλεπον ἐμαυτὸν, τὸν βοημὸν, τὸν ἀκατάστατον, τὸν ἡμιάγριον ὡς ἀναρθογραφίαν, ἐν τῇ ἡρέμῳ ἐκείνῃ εὐτυχίᾳ τῆς ἐστίας. Ἀλλὰ, καθὼς τὰ παιδιὰ, δὲν ἤργησα νὰ συνέλθω κ' ἐγὼ εἶδα ὅτι οὐδένα ἀνησυχῶν, ὅτι ὅλοι μοι ἐφέροντο ἀνεπιτηδεύτως, πρὸ πάντων δὲ ἡ Ἑλένη μοι ὀμιλεῖ μετὰ τόσῃς οἰκειότητος, οὐχὶ περὶ τοῦ καιροῦ καὶ τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ περὶ τῆς ἀνοσιᾶς τοῦ Κωστῆ πού ἐπῆγε κ' ἐπέταξε ἐκεῖ τόσα χρήματα διὰ νὰ τῆς χάρισῃ μαργαριταρένια σκουλαρίκια καὶ καμέλλαις, καὶ περὶ τῶν συμπερασμάτων τὰ ὁποῖα ἐξῆγεν ἐκ τούτων ὅτι εἶνε σπάταλος καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ τοῦ ἀφίσῃ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ θὰ τὸ κρατήσῃ αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ.

Ὁ Κωστῆς δὲν ἀπεπειράτο κἄν νὰ δικαιολογηθῇ διὰ τὴν

ἔτι πλέον. Τὸ ἐμπόριον ἐπέσθη φοβερά. Ὁ βίος ἀκριβαίνειν. Ἡ δὲ μεταβολὴ τοῦ νομισματικοῦ συστήματος ἐτράχυνε τὴν κατάστασιν. Δυστυχῶς δὲν δημοσιεύεται κίνησις τοῦ ὑπουργείου ἵνα ὤμεν ἐν ἀκριβεί γνῶσει τῆς καταστάσεώς μας.

Ὁ χρηματιστικὸς κόσμος τὸ μελανώτερον σημεῖον αὐτοῦ ἔχει τὸ Λαύριον. Ἡ κυβεὶα ἔπαιξε τὸ ληστρικὸν τῆς πρόσω-σωπον, οἱ μεγάλοι κεφαλαιοῦχοι ἔφαγαν τοὺς μικροὺς, πέντε ἑκατομμύρια ἔληστεύθησαν ἐκ τῆς ἀγορᾶς μας, καὶ ἡ Ἐταιρεία τῶν Μεταλλουργείων ἀπεδείχθη καὶ πάλιν ἡ τυχοδιωκτικωτέρων Ἐταιριῶν. Αἱ λοιπαὶ ἀξιοῦδεμιάνυπέστησαν καταιγίδα, πλὴν μικρῶν κυματισμῶν τῶν τῆς Πιστωτικῆς, ἥτις ὅμως ἐπανελάβε τὴν προτέραν ῥόμην τῆς, συνδράζουσα μετὰ τῆς φρονήσεως τὸ ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα. Δίκας περιφίμους εἶχομεν, τὴν δίκην Σκαλιέρη, δίκην Νεγροπόντη, δίκην τοῦ τυχοδιώκτου Σιοῦμαν καὶ τὴν δίκην Βελέντζα.

Ἡ αὐλή μας πάλιν εἶχε ταξείδια, ἐπιστροφάς, ἐπισκέψεις, βαπτίσματα καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἡ κατὰ τῆς βασιλείας ἔχθρα κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἠλαττώθη πολὺ. Αἱ ἀμαρτίαι τῶν πολιτευομένων ἀπέπλυναν τὰς ἀμαρτίας τῆς αὐλῆς. Πράξεις δὲ τινες βασιλικαὶ ἐγέννησαν ἐπὶ τινὰ χρόνον καὶ μικρὰν δημοτικότητα περὶ τ' ὄνομα τοῦ βασιλέως.

Τοιοῦτος εἶναι περίπου ὁ ἱστολογισμὸς τοῦ 1882.

Καλεδάν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΤΟ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΚΑΙ ΑΥΡΙΟΝ ΕΝ Τῷ
ΓΡΑΦΕΙῳ ΜΑΣ

κατηγορίαν ἣν ἀνέπτυσεν ὁ χαρῖεις εἰσαγγελεὺς καὶ μόνον ἐ-γέλα — ὁ ἀφιλότιμος!

Συγχρόνως εἰσῆλθε καὶ ἡ κυρία Θεανῶ, ἡ μήτηρ τῆς Ἐλένης τεσσαρακοντούτης σοβαρὰ, ἀλλὰ προσηνὴς κυρία, τύπος τοικοκυραῆς ἥτις ἤρχετο, ὡς ἀπεκάλυφεν ἡ ἀθυροστομία τῶν παιδιῶν, ἀπὸ κάτω ὅπου εἶχεν ὑπάγει νὰ ἰδῇ τὴν βασιλοπῆτταν. Ἡ σύστασίς μου ἔγεινε καὶ πρὸς αὐτὴν ἄνευ πολλῶν ὑποκλίσεων καὶ φιλοφρονημάτων. Πάντοτε κομικῆ, διότι μοὶ φαίνεται αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ κομικώτατον τὸ ὄνομά μου προπεφόμενον οὕτω σοβαρῶς, ἀλλὰ τέλος πάντων...

* *

Τὸ δωμάτιον, ἐν ᾧ καθήμεθα, εἶνε τὸ ἐστιατόριον· στρογγυλὴ τράπεζα ἐν τῷ μέσῳ, κεκαλυμμένη ὑπὸ βυσινοχρόου καλύμματος, χαμηλὸν ἀνάκλιτρον, ὀλίγα ἐδώλια, ἐρμάριον κάρνονον ὑελωτῶν, κρεμαστὴ ἀπὸ τῆς ὀροφῆς λυχνία, μικρὰ πυρὰ ἐν τῇ μαρμαρίνῃ ἐστίῃ, ἡ εἰκὼν τοῦ μακαρίτου πατρὸς τῆς Ἐλένης ἀνηρτημένη ἐπὶ τοῦ τοίχου, τοιοῦτον τὸ ἀπλοῦστατον περιεχόμενον αὐτοῦ. Καὶ ὅμως πόση χάρις, πόση τάξις, πόση ἀρμονικὴ διασκευὴ ἐν τῷ ἀτμηλίτῳ εὐτρεπισμῷ! Νομίζεις ὅτι τὸ ἐν συνδέεται μετὰ τοῦ ἄλλου ἀναποσπάστως· τίποτε δὲν λείπει καὶ τίποτε δὲν εἶνε περιττόν. Καὶ φαίνονται ὅλοι τόσοσιν εὐχαριστήμενοι! Ὁ πάππος ἀναγινώσκει μακαρίως τὸν Αἰῶνά του, ἡ Ἐλένη κρυφομιλεῖ μετὰ τὸν Κωστῆν, τὰ παιδιὰ τοποθετοῦσι κατὰ σειρὰν τοὺς ξυλῖ-νους στρατιώτας τῶν καὶ τοὺς σφαιροβολοῦσι διὰ σφαιρῶν

Εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐσωτερικῷ

συνδρομητὰς μας εἰς ὅσους ἐστείλαμεν Ἡμερολόγια, ἰδιαιτέρως, παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἐμβάσῃσι τὸ ἀντίτιμον διὰ χαρ-τοσήμου οἷας δῆποτε ἐθνικότητος.

Πόσα γλυκὰ ὄνειρα, πόσαις ἀγρυπνίαις, πόσαις ματιαῖς, πόσα σκουνητάματα, πόσα καὶ πόσα, θὰ διεσκόρπισε ὡς βόμβα μη·ενιστοῦ τὸ φοβερὸ κρῦο τῆς παραμονῆς!

Κᾶτι στρογγυλαῖς ξανθούλες, κᾶτι λιγναῖς μαυρομάταις, κᾶτι κασταναῖς διαβόλισσες τί δὲν θὰ ὠρειροπώλουν κατὰ τὴν παιδαίμονίαν παραμονήν! Τί σφυρίκτρες, τί τράκες, τί ροκάνες, τί στρατιωτάκια, τί ἀξιοματάκια, τί δικηγοράκια θὰ συνήντων τὴν παραμονήν!

Καὶ ἔπειτα γέλοια καὶ χαμόγελα καὶ γλυκαῖς ματιαῖς καὶ φωναῖς καὶ ψευτικοὶ φόβοι καὶ ἀληθινοὶ πόθοι.

Τί καὶ τί καὶ τί. Ὅλα αὐτὰ ἐξεδίωξεν ὁ ἄγιος βορρᾶς, ὁ παλῆγορος αὐτός, ὅστις δὲν ἀφίνει καμμίαν καλὴν ἡμέραν τοῦ ἔτους νὰ τὴν περάσουν τρελλά, τὰ τρελλά μας κορίτσια, ἀλλὰ μετὰ τὴν μαγκούρα εἰς τὸ χέρι καὶ μετὰ μίξομάντιλο παρεμβαίνει πάντοτε ὡς σχολάρχης εἰς τὴν ὀχλαγωγικὴν, ἐκ τῶν φωνῶν τῶν μικρῶν μαθητῶν, πρὸ μικροῦ αἰθοῦσαν καὶ ἐπιβάλλει σιγὴν καὶ ψυχρότητα!

Ἀλλὰ καὶ μετὰ πόση κρυφὴ χαρὰ ὄνειροπολοῦσι τὰ ἡμίση των ὅσαι ἔχουν τοιαῦτα καὶ ὅσαι δὲν ἔχουν ἀκόμη μετὰ αὐτὸ τὸ κρῦο! Αἱ τρελλά μου κορίτσια, τοῦ χρόνου θὰ νηώσετε καὶ σεῖς τὴν γλυκάδα τοῦ κρῦου, θὰ τὴν νηώσατε μετὰ ἓνα ἀπὸ τὰ δικηγοράκια ἐκεῖνα ἢ τὰ ἀξιοματάκια, ὁ ὅποιος ἴσως θὰ πέσῃ ἐφέτος στὰ χέρια σας μπουναμάς.

Σήμερον δὲν ἠδυνήθημεν νὰ συνεχίσωμεν τὴν δημοσιεύ-σιν τοῦ μυθιστορήματος, ἕνεκα πληθώρας ὕλης· θὰ ἀναπλη-

ἔλαστικῶν, ἡ μήτηρ σκαλιζει τὴν ἐστίαν, καὶ ἡ μορφή τοῦ πατρὸς θεωροῦσα ὅλην αὐτὴν τὴν εὐδαιμονίαν τῶν φιλάτων, νομίζεις, μετὰ ἐντὸς τοῦ χρυσοῦ πλαισίου τῆς.

Ὡς αἱ ἀσθένειαι καὶ τὰ ἐλαττώματα μήπως μεταδίδεται καὶ ἡ εὐτυχία; Ὅχι; ἀλλὰ τότε διατί αἰσθάνεται τόσην ἀγαλλίασιν ἀσυνήθη ἡ ψυχὴ μου; καὶ διατί ὁ λογισμὸς μου πετᾷ περιχαρῆς ὡς χελιδῶν εἰς τὴν πατρίδα μου καὶ εἰ-ἔρχεται εἰς τὸν οἶκόν μας, ἐκεῖ ὅπου ὁ πατήρ μου, ἡ μήτηρ μου καὶ ἡ ξανθούλα ἀδελφὴ μου αὐτὴν ἴσως τὴν στιγμὴν κό-πτουσι τὴν σακχαρόπαστον βασιλοπῆτταν χωρὶς νὰ λησμο-νήσωσι καὶ τὸ τεμάχιον τοῦ ἀπόντος;...

* *

Χονδρὴ ὑπέρετρα ἔφερε τὸ σαμπαρόρι, τὸ ῥωσικὸν ἐκεῖνο ὀρειχάλκινον σκεῦος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου βράζουσιν ὕδωρ διὰ τὸ τέιον. Τὸ σαμπαρόρι ἔχει τὴν ὄψιν στιλπνὴν, φέρε ὑψηλὴν καπνοδόχον ἀτμομύλου, καὶ ἐνῷ βράζει μελωδεῖ ὡς τέττιξ. Περὶ αὐτοῦ θεμιμένα τὰ λευκὰ κενὰ κύπελλα ἀποθαυμά-ζουσι τὸν ὄγκον καὶ τὴν χρυσὴν αὐτοῦ στολὴν καὶ ὅλως ἐκ-θαμβὰ ἀκρωῶνται τῆς γλυκεῖας λαλιάς του, ἐνῷ ἡ τειοδόχη τὸ μακρὸν ῥύγχος προτείνουσα πρὸς τὸ πλῆρες γαλακτοδο-χεῖον φαίνεται ὡσεὶ ζητοῦσα νὰ κλέψῃ ἐκ τοῦ περιεχομένου. Ὁ πάππος ἀφῆκε τὴν ἐφημερίδα, τὰ παιδιὰ ἔκλεισαν τοὺς στρατιώτας εἰς τὸν στρατῶνά των, ὅστις ἐν παρόδῳ ἦτο ξύλινος ὡς τὰ παραπήγματα τῆς ἐπιστρατείας, οἱ ἀρραβωνι-σμένοι ἔπαυσαν τὰ κρυφομιλήματα καὶ ὅλοι ἦλθον νὰ καθή-

ρώσωμεν τὴν ἔλλειψίν μας εἰς τὰ προσεχῆ φύλλα, ὅτε θὰ δημοσιεύωμεν περισσότεραν ὕλην μυθιστορήματος, ἱκανοποιούντες οὕτω τὰ δίκαια παράπονα τῶν συνδρομητῶν μας, διότι τὰ τελευταῖα φύλλα ἕνεκα τῶν Βελενδζικῶν καὶ τῆς πολλῆς ὕλης ἐδημοσιεύσαμεν ἀπὸ τόσο ἴγιο.

Διατί, ἐνῶ ἡ πρωτοχρονιά θὰ ἀνατείλῃ καὶ φέτος γεμάτη ἀπὸ τὸν μαγικὸν κόσμον τῶν παιγνιδιῶν καὶ τῶν γλυκισμάτων, διατί τὰ ὄρφανά μας τοῦ Χατζηκώστα καὶ τοῦ ἑτέρου ὄρφανοτροφείου τῶν κορασιῶν νὰ μένουν παραπονεμένα μετὰ τὴν ὄρφανίαν των; Πολὺ καλὰ δυνάμεθα δι' ἐλίγης φροντίδος νὰ γίνωμεν πρόξενοι πολλῆς εὐδαιμονίας εἰς τὰ πτωχά. Εἰς ἄλλα μέρη καταρτίζονται ἐπίτηδες συνδρομαὶ διὰ τοιαύτας παροχὰς, τὰ πλούσια παιδιὰ τῆς ἀριστοκρατείας συνεισφέρουσι τὰ λείψανα τῶν περισυνῶν χαρισμάτων, εἰς ἐκεῖνα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀνευ λύπης ὁ κόρος τὰ ἀποχωρίζει. Καὶ οὕτω συλλέγεται ὄχι εὐκαταφρόνητος ἀριθμὸς, εὐτελής ἔστω, ἀλλ' ἱκανὸς νὰ φέρῃ τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐτυχίαν εἰς τὰς καρδίας τῶν ὀρφανῶν, τῶν ὁποίων οἱ πόθοι δὲν γνωρίζουσι νὰ εἶναι ἀπαιτητικοί, καὶ δὲν ζητοῦσιν, ἢ ἐλεημοσύνην.

Εἰς τὰ Βελεντζικά μας ἐλπισομένησαμεν νὰ παραθέσωμεν εἰς τὸν λόγον τοῦ Τυπάλδου καὶ τὴν κάτωθι αὐτοῦ φαινήν τῆς καταστάσεώς μας εἰκόνα:

«Ἐὰν καταδικάσητε τὸν Βελεντζαν θὰ προσθέσητε εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος **μαύρην σελίδα ἀχαριστίας τοῦ ἔθνους πρὸς τὸν Βελεντζαν**».

Καὶ ἔπειτα ἡ χθεσινὴ Ὅρα γράφει κύρια ἄρθρα κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης, **ἡ ἀχάριστος!**

σῶσι περὶ τὴν τράπεζαν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας λευκὸν χειρόμακτρον ἡμιενδεδυμένη ἀνέμενον ἀτάραχος τὴν λεπίδα τῆς οἰκοδοποιίνης ἢ χρυσιζούσα πῆττα. Ἡ κατατομὴ ἐγένετο μετὰ τῆς ἐπιδεξιότητος χειρουργοῦ τὸ πρῶτον τεμάχιον ἦτο τοῦ πτωχοῦ, ἔπειτα τοῦ πάππου, τῆς ἰδίας οἰκοδοποιίνης, τῆς Ἑλένης, τοῦ Κωστῆ, ἐμοῦ, τῶν παιδιῶν καὶ τῶν ὑπηρετριῶν.

Τίνος ἔτυχε τὸ νόμισμα;

Γενικὴ ἔρευνα: τὰ παιδιὰ κατατρίβουσι τὰ ἰδικὰ των τεμάχια, ὁ πάππος φορεῖ τὰ δίοπτρα του καὶ κύπτει ἐπὶ τοῦ ἰδικοῦ του καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ὁμοίως.

— Μπα, κάτι γυαλίζει ἐδῶ! ὦ θαύμα! τὸ ἡμίφραγον ἦτο εἰς τὸ ἰδικόν μου τεμάχιον.

Καὶ ζωηρότης καὶ συγχαρητήρια τότε καὶ χειροκροτήματα τῶν παιδιῶν.

— Εἶδατ' ἐκεῖ εὐγένεια ἢ πῆττα μας ἐπεριποιήθηκε τὸν πῆξ ξένον, εἶπεν ἡ Ἑλένη γελῶσα.

— Τώρα δὲ, προσέθηκεν, ὁ κύριος Ζήσης, δὲν ἔχετε ἀμφβολίαν διὰ τὸ δίπλωμά σας... ἴσως μάλιστα θὰ ἦνε καὶ μετ' ἀριστα.

Ναί! δύνασθε νὰ γελάσετε ὅσον θέλετε, ἀλλ' ἐγὼ δὲν θὰ σᾶς κρύψω ὅτι ἠσθανόμην ὅλως παιδικὴν χαρὰν ἐπὶ τῇ ἐκτάκτῳ ἐκείνῃ συμπτώσει τῶν περιστάσεων διὰ τῶν ὁποίων ἐγενόμην κύριος τοῦ μικροῦ παρασήμου τῆς Τύχης, καὶ φωνὴ

Παρακαλοῦμεν τοὺς κυρίους ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐπιστάτας νὰ μὴ μᾶς ἐμβάζωσι χρήματα διὰ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου, ἀλλὰ διὰ συστημένων ἐπιστολῶν. Πρῶτον ὅτι ὁ φόρος τοῦ χαρτοσήμου εἶναι λίαν ἐπαχθής. Δεύτερον ὅσον νὰ λάβῃς τὰ χρήματά σου, δαπανᾷς διπλάσια εἰς καιρὸν. Τρίτον, δὲν τὰ ἔχεις ὁπότεν θέλῃς. Τέταρτον, δὲν δύνασαι νὰ προμηθευθῆς χαρτόσημα μετὰ τὴν 11ην π. μ. ἀπὸ τὸν γεροπωλητὴν αὐτοῦ ὅστις οὔτε ἀκούει, οὔτε ἀντιλαμβάνεται. Καὶ τελευταῖον δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐρχώμεθα εἰς καμμίαν συνάφειαν μετὰ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον.

Εἰς τὰ Πατριαρχεῖα Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὰ διαζύγια συγκροτεῖται Πνευματικὸν λεγόμενον Δικαστήριον. Περὶ μιᾶς τελευταίας ὑποθέσεως ἰδοὺ τί μᾶς γράφει ὁ ἀνταποκριτής μας:

Ἀνέγνωτε τὸν λόγον τοῦ ἁγίου Χαριουπόλεως, προέδρου τοῦ δικαστηρίου ἐν τῷ Πνευματικῷ Δικαστηρίῳ τῶν Πατριαρχείων, κατὰ τὴν πολύκροτον δίκην Ζευγουλιάδου καὶ Σας. Καθιεροῖ ὁ ἀγαθὸς ἱεράρχης τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων ἐπηρεζήμενα καὶ διορθωμένα. Πλὴν τοῦ φιλήματος ἐπιτρέπει καὶ τὰ τσιμπήματα. Ἀλλὰ δὲν ἔχει ἀνεψίαν ὁ δεσπότης; Τί διάβολο! Γίνεται δεσπότης χωρὶς ἀνεψιά;

Δύναται κανεὶς νὰ κτίσῃ σπίτι, μέγαρον, ὅ,τι θέλει καὶ ὅπως θέλει, ἀλλὰ δὲν ἐννοοῦμεν πῶς ἔχει τὸ δικαίωμα ἐπὶ ἐν ἡ δύο ἔτη νὰ μεταποιήσῃ ὅλον τὸν δρόμον ἐμπρὸς καὶ εἰς τὰ πλάγια καὶ πέραν ἀκόμη τῶν συνόρων του εἰς μαρμαράδικο καὶ μαραγκοῦδικον; Δὲν ἐννοοῦμεν τί τοῦ χρεωστέῃ ὁ διαβάτης νὰ κινδυνεύῃ νὰ στραβῶθῃ ἀπὸ τὰ πελεκήματα τῶν μαρμαράδων του ἢ νὰ χωθῇ εἰς τὴν μέσσην τοῦ δρόμου μέχρις ἀστραγάλων ἐντὸς τῆς λιπαρᾶς λάσπης

τις μυστικὴ ἐψιθύριζεν ἐν τῇ καρδίᾳ μου ὑποσχέσεις εὐτυχῶς μέλλοντος.

... Ἡ ὥρα ἦτο δέκα καὶ τέταρτον, καὶ μετ' ὅλας τὰς διαμαρτυρήσεις τοῦ κυρίου Ζήσης ἠτοιμάσθημεν νὰ φύγωμεν. Μέχρι τῆς κλίμακος μᾶς προέπεμψεν ἡ οἰκογένεια πᾶσα. Ἐπιμῶνως ἐζήτησαν νὰ ὑποσχεθῶ ὅτι θὰ πηγαίνω κάποτε νὰ περῶ τὴν ἐσπέραν «ὅταν δὲν ἔχω ἄλλου καλλίτερα», καὶ ἐννοεῖτε μετὰ πόσης χαρᾶς ἔδωκα τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην.

* *

Ἡ θύρα ἐκλείσθη καὶ ἡμεῖς πάλιν ἐν τῇ ψυχρᾷ καὶ ἐρήμῳ ὁδῷ. Ἐπροχωροῦμεν σιωπηλοὶ καὶ ἐγὼ ἔστρεφον ἀνά πᾶν βῆμα πρὸς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, ἥτις εἶχεν ἀπαλύνει τὴν τραχεῖαν ψυχὴν μου διὰ τῆς χαριέσσης εἰκόνας τῆς οἰκογενειακῆς εὐτυχίας καὶ χαρᾶς, καὶ φέρων τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιον συνέσφιγγον τὸ μικρὸν μου ἡμίφραγον, τὴν ζῶσαν ἐκείνην ἐγγύησιν τῆς εὐδαιμονίας.

Ἡ φωνὴ τοῦ Κωστῆ με ἀπέσπασεν ἀπὸ τῶν σκέψεων αὐτῶν:

— Αἱ λοιπὸν, τί λές;

— Σὲ ζηλεύω!

Ἀληθῶς τὸν ἐζήλευον εἶχον ἐξαφανισθῆ αἴφνης ἀπ' ἐμοῦ ὅλαι αἱ ἐπιθυμίαι, καὶ τὰ ὀρμέμφυτα τοῦ τυχοδιώκτου, ἢ ἀγάπη τοῦ θορόβου, τῆς τρέλλας, τῆς ἀμεριμνησίας, τῆς ἐ-

μέ κίνδυνον πάλιν νά πλακωθῆ ἀπὸ τὰς ἀμάξας καὶ τὰ τραμβαῦ; Καὶ ἀποτεινόμεν (χωρὶς νά προσμένωμεν ἀπάντησιν ἢ διόρθωσιν) τὰς ἐρωτήσεις αὐτὰς πρὸς τὴν Ἀστυνομίαν καὶ προσθέτομεν ἀκόμη, διὰ νά μὴν κἀνῆ πῶς δὲν ξέρει πού, ὅ,τι ὅλα αὐτὰ γίνονται ἐν τῇ ὁδῷ Σταδίου ἀντικρὺ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνοδρίου καὶ εἰς τὰς παρακειμένας ὁδοὺς.

Οἱ πάροχοι τῆς δρόσου καὶ τοῦ νεροῦ ὑδρονομεῖς προειδοποιοῦσι τὸν Κοινόν ὅτι τὴν Πρωτοχρονιά θὰ ἔγουν καὶ μετρημισμένον ὑδρονομεῖς νά συνάξουν μπωναμάδες· νά μὴ γελασθοῦν δὲ καὶ τοὺς δώσουν τίποτε, διότι οἱ γνήσιοι ὑδρονομεῖς θὰ δίδουν καὶ Στίχους μὲ τὴν σφραγίδα τῆς Δημομαρχίας.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΩΡΑ

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

καθ' ἣν ὥραν τίθεται τὸ φύλλον ἡμῶν ὑπὸ τὸ πιεστήριον, ἤρχισε νά σχηματίζεται ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἐρμοῦ καὶ Αἰόλου, τῶν ὁποίων ἡ φυσιογνωμία ἤλλαξεν, ὡς φυσιογνωμία κόρης, ἣτις ἐχόρευσεν ἐπανειλημμένως μὲ τρεῖς βαλλιστάς. Πανταχοῦ ἐστήθησαν ἀφ' ἐνὸς παράγκαι παιγνιδίων, κροτάλων, συρικτῶν καὶ ἀφ' ἐτέρου αὐτοσχέδια τράπεζαι *rollinas*, δρίστε, κύριοι, εἰς τὰ τυχερά! Κινητοὶ δεῦμποροι Ἡμερολογίων, ἡμεροδεικτῶν, συρικτρῶν, περιφέρονται εἰς τὰς ὁδοὺς. Αἱ μάγκαι, ἡ νεολαία καὶ ὁ κ. Παπαφράγκος, ὁ ὑποψήφιος Δήμαρχος Μεσολογίου, ἤρχισαν τὸ σύριγμα. Τὰ καπνοπωλεῖα μετεβλήθησαν εἰς κουκλοπωλεῖα. Μερικοὶ καπνοπῶλαι ἤνοιζαν καὶ ἰδιαιτέρα καταστήματα. Τὰ ἀρτοποιεῖα εὐωδιάζουν. Εἰς τὰς ἐφαζύμους βασιλόπηγτας τὸ 1882 φηγουράρει ὀρεκτικτώτατον. Μέσα ἐκάστη περιέχει καὶ ἐν εἰκοσαράκι ἀργυροῦν, ὅπερ προστίθεται εἰς τὴν τιμὴν. Τὰ ζαχαροπλαστεῖα βασιλεύουν. Αἱ τούρται ἐξέρχονται ἐκ τῶν ἐργοστασίων ὡς φύλλα ἐφημερίδων ἐκ τοῦ πιεστηρίου. Ὁ Σόλων πολιορκεῖται, ὁ Παπαζήσης ἐξώσθη ἀπὸ νέους καὶ δεσποίνας, ὁ Ἀκριθόπουλος ἐπνίγη ἐντὸς τῆς πελατείας του καὶ ὁ Σίκ, ὁ μέγας Σίκ, δὲν προ-

φράνει νά δίδῃ σικοζυμώτους βασιλόπηγτας καὶ κουραμπιέδες. Ἄλλ' ἡ μεγάλη σφυρίκτρα εἶναι ἡ τοῦ βορρά, ὡς ὁ θορυβώδεστος μύρμιρος θὰ εἶναι τὸ ἐσπέρας ὁ τοῦ ρητινίτου καὶ τὸ παταγωδέστερον πλατάγημα τὸ τῶν παιγνοχάρτων.

ΑΝΘΥΛΛΙΑ

Πόσας ἐσθῆτας δύνασαι νά κόψης ἀπὸ τριάκοντα πήγεις πήγμων ὕφασμα; Ἄν θέλῃς τρεῖς, ἀλλὰ καὶ μίαν. Μὲ τὴν δόσιν τῆς ἀγάπης τὴν ὅποιαν ἔχεις ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ἡμπορεῖς νά ἀγαπήσῃς τρεῖς φίλους, ἢ καὶ ἓνα μόνον. Ἄλλὰ πιστευσόν μοι, κόψε μίαν ἐσθῆτα μόνον, κάμε ἓνα φίλον μόνον. Αἱ τρεῖς ἐσθῆτες θὰ ἦναι πολὺ στεναῖ, θὰ σχισθῶσιν εἰς τὴν πρώτην κίνησιν... Νομίζεις ἄλλο τι θὰ συμβῆ εἰς τὰς φιλίας;

Ὅστις δίδει τι καὶ ἀπαιτεῖ εὐγνωμοσύνην εἶναι ἠθικός τοιογλύφος.

Ἵπάρχει τι μᾶλλον ἀλλόκοτον καὶ ἐνοχλητικώτερον παρά τὰς ἐπιφωνήσεις ταύτας τὰς ὁποίας ἀκούει τις τοῦλάχιστον δεκάκις τῆς ἡμέρας;

— Πόσον τίμιος ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ Β... Ποτὲ δὲν πληρόνει ἐκπροθέσμως. Κανεὶς ἐξ ὧσων τῷ ἐνεπιστεύθησαν δὲν ἠπατήθη... Ἄ! τὸν γενναῖον ἄνθρωπον!

— Τί λαμπρὸς βαρβιτισμὸς ὁ Γ... οὐδέποτε κάμνει οὐδὲ τὴν ἐλάχιστην παραφωνίαν. Ἐχει μίαν ἀκρίθειαν τελείαν... Εἶναι μέγας καλλιτέχνης!

— Ἄλλὰ συγγνώμη, Κύριοι, ἀλλὰ μοὶ φαίνεται ὅτι ἡ τιμιότης καὶ ἡ καλλιτεχνικὴ εὐφυῖα ἀρχίζουν κάπως ὑψηλότερον τῶν ἀρχηγῶν τούτων καταστάσεων. Ἄν ὁ τίμιος ἄνθρωπός σας δὲν ἐπλήρωνε τὰ χρέη του, θὰ ἦτο ἀπλούστατα κατεργάρης· καὶ ἂν ὁ βαρβιστής σας ἐπαίξε παραχόρδως, θὰ ἦτο ἀπλούστατα ξυλοσχίστης.

Ἄρμενγκῶ.

λευθερίας καὶ μίαν μόνην ἰδέαν μ' ἐγοήτευεν, ἰδέαν πολὺ πεζὴν καὶ γεροντικὴν ἢ ἰδέαν σῆς οἰκογενειακῆς εἰρήνης.

— Μπᾶ ἴκοντενα νά ξεχάσω τὸ δάνειον, καυμένη Ἀριστείδη.

Εὐρισκόμεθα πλησίον φανοῦ ὑπὸ τὸ φῶς αὐτοῦ ἤνοιξε τὸ χρηματοφυλάκιόν του καὶ μοὶ ἔδωκεν ἐν χαρτονομίσμα. Τότε ἐνθυμήθη τὸν ἀρχικὸν σκοπὸν μου, νά παίξω τὴν τύχην μου εἰς τὴν πασσέταν. Τὸ εἶχα λησμονήσει ἐντελῶς...

Ὁ Κωστής μ' ἐκαληνύκτισεν εὐχόμενος καλὴν τύχην, ἐγὼ τὸν πύχαριστήσα διὰ τὴν καλὴν ἐσπέραν ἣν εἰς αὐτὸν ὤφειλα καὶ ἐχωρίστημεν.

Ἐκεῖνος ἐπήγαμε εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐγὼ εἰς τὸ χαρτοπαίγιον.

Ἄ, θὰ κερδίσω, θὰ κερδίσω! ἔχω πόσην βεβαιότητα· τὸ νόμισμα τῆς πῆγτας, ἡ ἀνέλπιστος ἐσπερίς, ἡ τόσον θελκτικὴ, μὴ δὲν ἦσαν προμηνύματα καλῆς τύχης;

Αἴφνης φωνὴ κλαυθμηρὰ ἤκούσθη ὀπισθὲν μου:

— Ἀφέντη, ἀφέντη ἡ μέρα πού ξημερώνει αὐριῶ· ἄρρωστα παιδιὰ ἔχω ἰς τὸ στῶμα, ἄνημοσύνη κάμε καὶ νά χαρῆς τὸν καινούργιον χρόνον ὅπως ἴπιθυμᾷς.

Ἡ φωνὴ τῆς γυναικὸς ἀπεπνεε πόσην σπαρακτικὴν εἰλικρίνειαν, ὡστε ἀκουσίως ἠσθάνθη ῖν ῖν ῖν. Καὶ ἐν τῇ φαντασίᾳ μου ἀναπαρίστατο μετὰ τὴν εὐτυχίαν οἴκου, ἣν εἶχον πρὸ μικροῦ ζηλεύσει, φοικωδῆς ἤδη ἡ σκηνὴ τῆς δυστυχίας. Ἐπαρὸν οἶκημα, συντετριμμένα παραθυρόφυλλα, ῖν ῖν ῖν ἐκ πηλοῦ, καὶ ἀσθενῆ ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ χῶματος συνεσπειρόμενα παιδιὰ.

Ἐφερα τὴν χεῖρα εἰς τὸ δεξιὸν θυλάκιον καὶ συνήντησαν οἱ δάκτυλοί μου τὴν ἡμίφραγκον τῆς τύχης, τὴν ἔφερα εἰς τὸ ἀριστερὸν καὶ συνέθλιψα τὰ 25 φράγκα τοῦ δανείου. Ἄλλα χρήματα δὲν εἶχα.

Μηχανικῶς, χωρὶς νά ἐνοήσω πῶς... ἔδωκα εἰς τὴν πτωχὴν τὰ 25 μου φράγκα.

Σεῖς δὲν θὰ τὰ ἐδίδατες;

Γεώργιος Δροσίνης.